

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

**HAVA ARACI BAKIM PROGRAMI PERİYOTLARININ
BELİRLENMESİ VE KISA SÜRELİ UZATILMASI TALİMATI'NDA
DEĞİŞİLİK YAPILMASI HAKKINDA TALİMAT**

MADDE 1 - Hava Aracı Bakım Programı Periyotlarının Belirlenmesi ve Kısa Süreli Uzatılması Talimatının Dördüncü Maddesi, İkinci Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, SHY-CA Yönetmeliği, SHT-CAM Talimatı ve ülkemizin üyesi bulunduğu ICAO ve EASA tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar ve kısaltmalar ile SHGM tarafından yayımlanan diğer sivil havacılık mevzuatlarında belirtilen tanımlar ve kısaltmalar esas alınır.”

MADDE 2 - Hava Aracı Bakım Programı Periyotlarının Belirlenmesi ve Kısa Süreli Uzatılması Talimatının Beşinci Maddesi, Birinci Fıkrası, (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“a) Tip sertifikası, tahditli tip sertifikası, ilave tip sertifikası, büyük tamir tasarım onayı ve ETSO yetkisi sahiplerinin veya onaylı tasarım kuruluşlarının yayımladığı ve SHT-21 Talimatında belirtilen uçuşa elverişlilik ile ilgili talimatlara uygun olarak hazırlanır.”

MADDE 3 - Hava Aracı Bakım Programı Periyotlarının Belirlenmesi ve Kısa Süreli Uzatılması Talimatının Sekizinci Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 8 - (1) Kapsam dışı bakım işlemleri hariç bakım programı periyotlarında 5’inci fıkrada gösterilen süre kadar uzatma işlemi, bu maddede belirtilen kriterlere göre yapılabilir.

a) Bakım periyodu uzatma işleminin yapılabilmesi için söz konusu uzatma ihtiyacının olağandışı gelişmeler sonucu oluştuğu ispatlanmalıdır,

b) Kısa süreli bakım uzatma işlemi bakım planlama aracı olarak kullanılmamalıdır. Bakım uzatması gerçekleştirilen hava aracının bir sonraki bakım işlemi, uzatma süresi bakım periyoduna eklenerek hesaplanmamalı ve uzatma yapılmadan önceki programa göre gerçekleştirilmelidir.

(2) İlk bakım uzatma işlemi SYK Teknik Müdürü teklifi ve SYK Kalite Müdürü onayı ile yapılabilir. Yapılan bu uzatma onayı 72 saat içerisinde gerekçesi ile birlikte Kısa Süreli Bakım Uzatma Bilgilendirme Formu kullanılarak ued.bildirim@shgm.gov.tr adresine bildirilir.

a) SHY-6A kapsamında faaliyet yürüten işletmelerin, hava aracı bakım periyodu uzatabilmeleri için;

i.) Değerlendirme tarihi itibarıyla işletmenin son 1 yıllık SAFA denetim bulgu oranının 0,8’in altında olması,

ii.) İlgili hava aracı tipi için 10/02/2022 tarihinde yayınlanan UED-2022/1 sayılı “Hava Aracı Güvenilirlik Programları ve Raporları” Genelgesinde belirtilen esaslara uygun olarak hesaplanmış, tamamlanan son 3 ay içerisinde teknik dispeç güvenilirliği ortalamasının %95’in üzerinde olması,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

iii.) İlgili hava aracı için son 6 ay içerisinde herhangi bir kaza veya uzatma yapılmak istenen task'ların bağlı veya ilişkili olduğu sistemle alakalı 30/09/2015 tarihinde yayınlanan SHT-OLAY Talimatı, Ek-1, 2.Hava Aracı Teknik ile 3.Hava Aracı Bakım ve Tamiri bölümlerinde belirtilen konularda olay veya ciddi olayın yaşanmamış olması gerekmektedir.

b) SHY-6A kapsamında olmayan ancak sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluğu (CAMO/CAO) yönetimindeki hava araçlarında bakım periyodu uzatmak için ilgili hava aracında son 6 ay içerisinde 30/09/2015 tarihinde yayınlanan SHT-OLAY Talimatı, Ek-1, 2.Hava Aracı Teknik ile 3.Hava Aracı Bakım ve Tamiri bölümlerinde belirtilen konularda, olay veya ciddi olay yaşanmamış olmalıdır.

(3) MEL referansına göre Ertelenen Bakım Listesine (HIL) kaydedilmiş arızaların ya da üretici yayınlarına veya Genel Müdürlükçe onaylanmış dokümana dayanılarak bakım zamanının ilk defa ertelenmesi sonrasında olağandışı gelişmelerden kaynaklanarak aynı uçakta aynı bakım işleminde ikinci ertelenmenin de ihtiyaç olması durumunda Genel Müdürlüğe yazı ile müracaat edilir. Bu yazının ekinde en azından;

- a) Önceden yapılan işlemi gösterir Kısa Süreli Bakım Uzatma Bilgilendirme Formu,
- b) Üreticinin bu uzatma hakkındaki olumlu görüşünü yansıtan rapor,
- c) Uzatma yapılan kart ile ilişkili öncesinde gerçekleştirilen işlemleri gösteren dokümanlar bulunur.

(4) CAMO/CAO yönetiminde olmayan SHY-6C, SHY-6A-ÇH veya SHY-6B (B1 uçuş operasyon kategorisi) kapsamında işletilen hava araçları için bakım periyodu uzatma uygulaması yürütülmez.

(5) Bakım programındaki periyodik bakım sürelerinin kısa süreli uzatılması hakkında karar verirken her durumda tip sertifikası sahibi kuruluşun belirttiği limitler içerisinde kalmak şartıyla aşağıdaki sınırlamalar dikkate alınmalıdır:

- a) Uçuş saatleri ile kontrol edilen bakım gereklilikleri için:
 - i.) 5000 uçuş saati veya daha az bakım periyotları için %10'a kadar,
 - ii.) 5000 uçuş saatinden fazla bakım periyotları için 500 uçuş saatine kadar uzatma verilebilir.
- b) Takvim zamanı ile kontrol edilen bakım gereklilikleri için:
 - i.) 1 yıl veya daha az bakım periyotları için %10'a kadar veya
 - ii.) 1 yıldan fazla fakat 3 yılı aşmayan bakım periyotları için 2 aya kadar
 - iii.) 3 yıldan fazla bakım periyotları için 3 aya kadar uzatma verilebilir.
- c) İniş sayıları ile kontrol edilen bakım gereklilikleri için:
 - i.) 500 iniş sayısı veya daha az bakım periyotları için %5'e veya 25 iniş sayısı kadar, hangisi daha az ise,
 - ii.) 500 iniş sayısından fazla bakım periyotları için %5'e veya 250 iniş sayısı, hangisi daha az ise, uzatma verilebilir.

ç) Birden fazla limitle kontrol edilen bakım gereklilikleri için daha kısıtlayıcı olan limit uygulanacaktır.”

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

MADDE 4 - Hava Aracı Bakım Programı Periyotlarının Belirlenmesi ve Kısa Süreli Uzatılması Talimatının Dokuzuncu Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 9 - (1) SHY-6B (B1: Karmaşık motorlu olmayan hava araçları ile yapılan ticari olmayan uçuş operasyonları) ve SHY-6C amatör havacılık faaliyetleri yönetmelikleri kapsamında bulunan hava araçlarında pistonlu motor ve pervane yenileme süreleri aşağıdaki şartları taşıdığı durumlarda gerekli kontroller yapılarak birer yıllık sürelerle uzatılabilir.

a) Hava aracı/motor/pervane üreticileri tarafından yayımlanan bakım el kitaplarında belirtilen prosedürlere ve limitlere uygun şekilde yapılmasını sağlayacak bir mühendislik/iş emri hazırlanarak Ek-2: Motor Pervane Yenileme Periyodu Uzatma İşlemi Kontrol Listesi'nde yer alan kontroller, söz konusu pistonlu motor ve pervane bakım yetkisine sahip onaylı bakım kuruluşu veya bakım yetkisi bulunan birleşik uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşu tarafından yerine getirilebilir.

b) Tip Sertifikası yayımlayan sivil havacılık otoritesinin tip listesinden düşürdüğü veya tip sertifikası sahibinin hava aracının uçuşa elverişliliğini desteklemediğini beyan ettiği hava araçları için onaylı bakım kuruluşu veya bakım yetkisi bulunan birleşik uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşu SHGM'den tek seferlik yetki alarak motor ve/veya pervane için uzatma işlemi yapabilir.

c) SHGM Form-1 veya eşdeğer belgede imalat veya yenileme tarihi belirlenemeyen motor veya pervane için takvime bağlı yenileme zamanı, gerekli kontroller yapılarak, bu Talimatın onaylandığı tarihten başlayarak birer yıllık sürelerle en çok 2 defa uzatılabilir.

ç) SHGM Form-1 veya eşdeğer belgede imalat veya yenileme tarihi tespit edilebilen motor veya pervane için imalatçının yayınladığı bakım el kitabı, servis bülteni, servis mektubu ve benzeri dokümanlarda yenileme (*overhaul*) süresinin ertelenebileceği belirtiliyor ise tanımlanan işlemler doğrultusunda, gerekli kontroller yapılarak yenileme zamanı birer yıllık sürelerle uzatılabilir. Bu konuda imalatçının yayınladığı doküman olmadığı durumda, her bir yenileme süresi ertelenmeden önce, imalatçıdan olumlu görüş alınması gerekir.

d) Yenileme zamanının uzatılması motor, pervane üzerinde bulunan aksesuarları, parçaları bakım el kitaplarında veya servis bültenlerinde yenileme periyodu belirtilen komponentleri ve ayrıca motor üzerinde bulunan yakıt, soğutma borularını ve diğer ekipmanları kapsamamaktadır.

(2) Bağımsız çalışan hava aracı bakım teknisyeninin motor veya pervane yenileme sürelerini uzatabilmesi için SHGM'den yetki alması gerekmektedir. Bunun için;

a) Lisansında herhangi bir kısıtlama, sınırlama olmaması ve yetkin olduğu hava aracı tipi ve kategorisinin işlem yapacağı hava aracına uygun olması,

b) 2730 Kg altı piston motorlu hava araçları üzerinde, motor bölümleri (ATA Chapter 70/80) dahil en az 10 defa yıllık bakım yapmış olması,

c) Yetkilendirilmeden önce SHT-147 Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Talimatına göre yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından yapılan aşağıdaki modül sınavlarından 100 tam puan üzerinden en az 50 almış olması:

Modül 16 Piston Motorlar,

Modül 17B Pervane,

ç) 13.09.2023 tarihli E-41466435-200.01-61300 sayılı UED sınavlarının gerçekleştirilmesi konulu Genel Müdürlük Makamı Olur yazısına göre Sektörel Düzenleme ve Eğitim Daire Başkanlığı tarafından yapılan dil yeterliliği (İngilizce) sınavından 100 tam puan üzerinden asgari 50 almış olması gerekir.

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Tamamen İngilizce dilinde yapılan Mod¼l 16 ve Mod¼l 17B sınavlarında 100 tam puan ¼zerinden asgari 50 alan teknisyenin ayrıca İngilizce dil puanı sunması beklenmez.

d) Bu sınavlardan alınan başarı notu 10 yıl s¼reyle ge¼erli kabul edilir.

e) Bu değerlendirmeler sonrasında bağımsız ¼alıřan hava aracı bakım teknisyenine motor veya pervane yenileme s¼relerini uzatma yetkisi 5 yıl s¼reyle verilir.”

MADDE 5 - Bu DeĐiřiklik Talimatı, yayımlandığı tarihte y¼r¼rl¼Đe girer.

MADDE 6 - Bu DeĐiřiklik Talimat h¼k¼mlerini Sivil Havacılık Genel M¼d¼r¼ y¼r¼t¼r.